

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO W ROKU 1987

PROCEEDINGS OF THE POLISH GEOLOGICAL SOCIETY IN 1987

A. CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA

Ogólny stan liczbowy członków wynosił w grudniu 1987 r. 1270 osób, w tym:

I. Członkowie honorowi: 18,

a) krajowi: doc. dr Jadwiga Burtan, prof. dr Antoni Gawel, prof. dr hab. Ryszard Gradziński, prof. dr Józef Oberc, prof. dr Stefan Zbigniew Różycki, czł. rzecz. PAN, prof. dr Edward Rühle, prof. dr Stanisław Sokołowski, prof. dr Jerzy Znosko, czł. rzecz. PAN;

b) zagraniczni: prof. dr Ekim Boncev, akademik (Bułgaria), prof. dr Michel Durand-Delga (Francja), prof. Miltiade Filipescu, akademik (Rumunia), prof. dr Geza Hamor (Węgry), prof. dr Ivan R. Hessland (Szwecja), doc. RNDr Bartolomej Leško (Czechosłowacja), prof. Zdenek Pouba (Czechosłowacja), prof. dr Jindřich Štencl, akademik (Czechosłowacja), prof. dr E. K. Walton (Wielka Brytania), prof. dr Oleg S. Wiałow, członek Akademii Nauk Ukraińskiej SRR (ZSRR).

II. Członkowie zwyczajni indywidualni: 1173;

III. Członkowie nadzwyczajni (zagraniczni): 10;

IV. Członkowie zwyczajni zbiorowi: 35;

V. Członkowie wspierający: 34;

W 1987 r. zmarło dziesięciu długoletnich członków Towarzystwa:

- prof. dr inż. Stanisław Wdowiarz, członek honorowy PTG, 14 stycznia;
- doc. dr hab. Zofia Pentlakowa, członek Oddz. Warszawskiego, 29 stycznia;
- prof. dr hab. Karol Bojkowski, członek Oddz. Górnośląskiego, 4 lutego;
- doc. dr hab. Wiesław Nowak, członek Oddz. Krakowskiego, 25 kwietnia;
- doc. dr hab. Franciszek Ekiert, członek Oddz. Krakowskiego, w czerwcu;
- prof. dr hab. Zdzisław Pazdro, członek honorowy PTG, 11 lipca;
- mgr Włodzimierz Koszarski, członek Oddziału Wrocławskiego, 27 lipca;
- prof. dr hab. Kazimierz Smulikowski, członek Oddz. Warszawskiego, 19 września;
- prof. dr hab. Cyryl Kolago, członek Oddz. Warszawskiego, 29 września;
- doc. dr hab. Zofia Zalewska, członek Oddz. Warszawskiego, 8 grudnia.

Przyjętych zostało 61 nowych członków, przywrócono ponownie członkostwo po opłaceniu zaległych składek 17 osobom, skreślono wskutek niedopełnienia tego obowiązku 49 osób. Towarzystwo powiększyło w 1987 r. grono swych członków ogółem o 19 osób.

B. WŁADZE TOWARZYSTWA

W wyniku wyborów przeprowadzonych w czasie Walnego Zjazdu Delegatów w Wałbrzychu, w dniu 17 września 1987 r. oraz późniejszego ukonstytuowania się na posiedzeniu plenarnym w dniu 26 października 1987 r., połączonego ze zmianami i uzupełnieniami, wynikającymi

z uprawnień Zarządu Głównego, skład Władz Polskiego Towarzystwa Geologicznego na kadencję 1987–1989 przedstawia się następująco:

Przewodniczący (Prezes) – prof. dr hab. inż. Zbigniew Wilk,
 Wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Andrzej Ślącza,
 Wiceprzewodniczący – prof. dr Jerzy Znosko,
 Sekretarz – dr hab. inż. Andrzej Paulo,
 Zastępca Sekretarza – dr inż. Janusz Magiera
 Skarbnik – mgr inż. Jerzy Chrzastowski,
 Zastępca skarbnika – dr Marian A. Gasiński,
 Członkowie – prof. dr inż. Marian Banaś, prof. dr hab. Ryszard Gradziński, dr Krzysztof Görlich, prof. dr hab. inż. Jerzy Kowalczyk, prof. dr hab. inż. Andrzej Rózkowski, prof. dr hab. Waclaw Ryka, mgr inż. Andrzej Tomaszewski, prof. dr hab. Jan B. Tomaszewski, dr Witold Zuchiewicz.

W stosunku do wyników wyborów na Walnym Zjeździe Delegatów wprowadzono następujące zmiany: z prac w Zarządzie Głównym zrezygnował prof. dr J. Oberc, zachowując funkcję przewodniczącego Zarządu Oddziału Wrocławskiego, dokooptowano prof. dr inż. M. Banasia i mgr. inż. A. Tomaszewskiego. Zarząd zachował 1 miejsce do obsadzenia w terminie późniejszym.

Skład Głównej Komisji Rewizyjnej: prof. dr hab. Jan Dowgiałło, doc. dr hab. inż. Czesław Harańczyk, prof. dr hab. inż. Antoni S. Kleczkowski, dr Lech Miłaczewski, doc. dr hab. inż. Nestor Oszczytko.

Skład Sądu Koleżeńskiego: dr inż. Piotr Karnkowski, prof. dr hab. Elżbieta Morycowa, prof. dr Edward Rühle.

Na posiedzeniu plenarnym w dniu 26 października 1987 r. Zarząd Główny dokonał wyboru do pozostałych ciał statutowych Towarzystwa. Komisję Nagrody Naukowej im. L. Zajsznera stanowią: prof. dr hab. inż. A. S. Kleczkowski (przewodniczący), prof. dr hab. inż. Krzysztof Birkenmajer, prof. dr inż. Marian Banaś, prof. dr hab. Marian Dumicz, prof. dr hab. Stanisław Geroch, prof. dr hab. Ryszard Gradziński, prof. dr hab. Wojciech Jaroszewski, prof. dr hab. Jan Kutek, prof. dr hab. Władysław Pożaryski.

W skład Komisji Nagrody Naukowej im. H. Świdzińskiego weszli: doc. dr hab. Zbigniew Kowalczewski, doc. dr hab. Andrzej Radomski, prof. dr Edward Rühle, prof. dr hab. Andrzej Ślącza, doc. dr hab. inż. Stanisław Węclawik, prof. dr hab. Halina Żakowa.

Skład Komisji stypendium im. Krzysztofa Beresa stanowią: doc. dr hab. Stanisław Bukowy, dr Stanisław Czarniecki, dr Jerzy Głazek, prof. dr hab. Ryszard Gradziński, doc. dr hab. Marian Harasimiuk, prof. dr hab. Jan B. Tomaszewski. Prezydium Zarządu Głównego zostało upoważnione do poszerzenia powyższego składu o przedstawiciela ośrodka wrocławskiego i szczecińskiego oraz reprezentanta Państwowego Instytutu Geologicznego.

C. WALNY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

Walny Zjazd Delegatów obradował 17 września 1987 r. w Wałbrzychu, w zamku Książ. Otwarcie Zjazdu nastąpiło w I terminie. Udział wzięło 35 osób uprawnionych do głosowania, co zapewniło wymagane quorum i prawomocność uchwał.

Otwarcie obrad i powitania Delegatów dokonał przewodniczący ustępującego Zarządu Głównego Towarzystwa prof. dr hab. inż. Z. Wilk. W wyniku głosowania przewodnictwo obrad objął prof. dr hab. R. Gradziński. Sekretarzami zostali: doc. dr J. Jasionowicz oraz mgr inż. J. Skulich. Do Komisji Mandatowej wybrano: mgr. K. Dyjaczynskiego, dr. Z. Gardziela i mgr. A. Iwanowa. Komisję Matkę stanowili: doc. dr A. Grocholski, dr W. Moryc, prof. dr hab. S. Orłowski i prof. dr hab. H. Żakowa, Komisję Skrutacyjną: mgr M. Jankowski, mgr M. Juszcak, dr L. Miłaczewski i dr S. Skompski, a Komisję Wnioskową: dr Z. Baranowski, prof. dr hab. J. Dowgiałło, dr M. Narkiewicz oraz dr A. Sadłowski.

Protokół z poprzedniego WZD, rozesłany poprzednio do Oddziałów i Kół i dodatkowo odczytany w najważniejszych fragmentach, został przyjęty bez zastrzeżeń. Następnie po wysłucha-

nia sprawozdań i wniosków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego poruszono w dyskusji najistotniejsze problemy związane z działalnością Towarzystwa. Mówiono m. in. o sytuacji finansowej PTG: o terminach płacenia składek członkowskich, o utrzymaniu starych i pozyskiwaniu nowych członków wspierających, o możliwości uzyskania statusu stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej. Poruszono także sprawę opracowania nowego podręcznika geologii Polski.

Po dyskusji zebrani jednogłośnie udzielili ustępującemu Zarządowi Głównemu absolutorium. Przed przystąpieniem do wyboru nowych władz Towarzystwa, Delegaci przyjęli wniosek o sposobie przeprowadzenia wyborów do ZG.

Do Komisji Matki wpłynęła jedna kandydatura na Przewodniczącego Zarządu Głównego, 17 kandydatur na członków ZG, 5 propozycji na członków Głównej Komisji Rewizyjnej oraz 3 kandydatury do Sądu Koleżeńskiego. W wyniku tajnego głosowania przewodniczenie Zarządowi Głównemu powierzono ponownie prof. dr. hab. inż. Zbigniewowi Wilkowi. W skład Zarządu weszli: mgr inż. J. Chrzastowski, dr A. M. Gasiński, dr K. Görlich, prof. dr hab. R. Gradziński, prof. dr hab. inż. J. Kowalczyk, dr inż. J. Magiera, prof. dr J. Oberc, dr hab. inż. A. Paulo; prof. dr hab. inż. A. Rózkowski, prof. dr hab. W. Ryka, prof. dr hab. A. Ślaczka, prof. dr hab. J. B. Tomaszewski, prof. dr J. Znosko i dr W. Zuchiewicz.

Nowo wybrane składy Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego podano w punkcie B sprawozdania.

Ożywiona dyskusja wypełniła ostatnią część Walnego Zjazdu Delegatów. Dotyczyła obowiązującego w Polsce prawa geologicznego. Delegaci uznali potrzebę nowelizacji tego aktu prawnego, przekazując swoje stanowisko Zarządowi Głównemu.

Delegaci przyjęli większością głosów następujące wnioski i zalecenia Walnego Zjazdu:

1. W celu wzbogacenia treści i formy zjazdów naukowych PTG oraz umożliwienia szerszemu gronu członków prezentacji swego dorobku, proponuje się wprowadzenie sesji posterowej. Problematyka posterów może dotyczyć zarówno tematyki bieżącego zjazdu, jak i nowości z dowolnych działów geologii i geofizyki (wniosek Zarządu Głównego).

2. Wybór 15 członków Zarządu Głównego PTG, z pozostawieniem 2 wolnych miejsc w celu kooptacji, należy wprowadzić jako zasadę, umożliwiającą Zarządowi Głównemu dobór osób pożądaných przy realizacji konkretnych zadań (wniosek prof. dr. J. Znoski).

3. Postuluje się, aby Zarząd Główny wyłonił autorów do napisania podręcznika „Budowa Geologiczna Polski”, którego wydanie mogłoby być związane z jubileuszem 50-lecia PRL (wniosek prof. dr. hab. S. Orłowskiego i prof. dr. hab. S. Kozłowskiego).

4. Organizatorzy przyszłych zjazdów naukowych powinni dążyć do zapewnienia jednakowego standardu bytowego wszystkim uczestnikom zjazdu, szczególnie zaś do zakwaterowania w jednym miejscu (wniosek mgr. inż. A. Wali).

D. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Zarząd Główny Towarzystwa obradował w 1987 r. dwukrotnie na posiedzeniach plenarnych, odbyły się ponadto cztery posiedzenia Prezydium. Ustalono m. in. tematykę i lokalizację 60 Zjazdu naukowego w 1989 r., który odbędzie się w Krakowie, pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Jacka Rutkowskiego. Dyskutowano nad propozycjami kolejnych zjazdów, w 1990 r. i w jubileuszowym dla Towarzystwa 1991 r.

Tegoroczny zjazd naukowy w Wałbrzychu spotkał się z wysoką merytoryczną oceną uczestników, czemu dano wyraz w podsumowaniu dokonany w czasie plenarnego posiedzenia Zarządu w październiku 1987 r. Przeanalizowano wtedy także uwagi dotyczące organizacji zjazdu, a wnioski postanowiono przekazać organizatorom następných zjazdów. Z inicjatywy Zarządu Głównego wprowadzono po raz pierwszy w czasie zjazdu w Wałbrzychu sesję posterową. Ta forma prezentacji wyników badań została zaakceptowana przez odbywający się w tym samym czasie Walny Zjazd Delegatów.

Zarząd Główny kontynuował prace nad realizacją inicjatyw i wniosków podjętych w latach

ubiegłych. Po otrzymaniu ostatecznej zgody PAN skierowano do realizacji medal im. prof. M. Książkiewicza. Na specjalnym papierze dyplomowym, bezpłatnie wykonane zostały w Wydawnictwach Geologicznych dyplomy członka honorowego. Mimo pewnego zahamowania prac przygotowawczych, nadal aktualna jest sprawa organizacji konferencji nt. kształcenia kadr geologicznych, zgłoszona jako wniosek na WZD w 1985 r. W związku z przygotowaniem do wydania przez Wydawnictwa Geologiczne podręcznika geologii Polski, autorstwa doc. dr hab. E. Stupnickiej, zaniechano realizacji wniosku w sprawie opracowania takiego podręcznika przez PTG. Wniosek ten ponowiony został jednak w czasie WZD w Wałbrzychu.

Z inicjatywy grup członków Towarzystwa z doc. dr D. Poprawą, Zarząd Główny powołał Kolo Sąddeckie PTG z siedzibą w Nowym Sączu. Zmieniono nieco tryb wysuwania kandydatur do godności członka honorowego. Kandydaci będą zgłaszani na jesiennych posiedzeniach plenarnych. Po zasięgnięciu opinii o każdej z proponowanych osób u dwóch niezależnych specjalistów z reprezentowanych przez każdego z kandydatów dziedzin naukowych, propozycje zostaną przedstawione najbliższemu Walnemu Zjazdowi Delegatów.

Wśród proponowanych przez Zarząd nowych form działalności Towarzystwa znalazła się popularyzacja wiedzy geologicznej, m. in. poprzez ogólnie dostępne wycieczki turystyczno-geologiczne, organizowane wspólnie z PTTK oraz poprzez nawiązanie współpracy dydaktycznej z wybranymi liceami krakowskimi. Zwrócono ponadto uwagę na konieczność podtrzymywania pamięci o historycznych postaciach dawnych geologów. Służyć temu mogą m. in. notki biograficzne publikowane na łamach *Rocznika PTG*.

Spółeczna praca członków Zarządu Głównego, Zarządów Oddziałów i Kół, Komitetów Sekcji Socjalistycznych, a także prace nad organizacją zjazdu, sympozjów i konferencji, wspomagane były siłami 6 osób zatrudnionych na 4 pełnych i 2 niepełnych etatach w Biurze Zarządu Głównego, Bibliotece oraz w Zarządach Oddziałów: Warszawskiego i Wrocławskiego.

E. NAGRODY I STYPENDIUM PTG

Towarzystwo przyznało w 1987 r. przewidziane statutem nagrody i stypendium naukowe. Główna z ustanowionych przez Polskie Towarzystwo Geologiczne Nagroda Naukowa im. Ludwika Zejsznera została przyznana w dniu 3 września 1987 r. dr. Krzysztofowi Görlichowi za pracę pt.: „Glacimarine sedimentation of muds in Hornsund fjord, Spitsbergen”, opublikowaną w *Annales Societatis Geologorum Poloniae* (Roczniku PTG) vol. 56, zeszyt 3–4, za rok 1986. Wysokość nagrody wynosi 10000,- zł.

Komisja Nagrody Naukowej im. Henryka Świdzińskiego na posiedzeniu w dniu 28 maja 1987 r. postanowiła uhonorować dr. Pawła Aleksandrowskiego z Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego za pracę pt. „Tektonika regionu babiogórskiego: interferencja zachodnio- i wschodniokarpackich kierunków fałdowych”, opublikowaną w zeszycie 3–4 tomu 55 (za rok 1985) *ASGP*. Wysokość nagrody wynosi 10000,- zł.

Komisja stypendium im. Krzysztofa Beresa przyznała w dniu 24 czerwca 1987 r. stypendium w wysokości 20000,- zł mgr. Adamowi Bodziochowi, nauczycielowi w LO im. J. Krasickiego w Kędzierzynie-Koźlu, z przeznaczeniem na prowadzenie badań geologicznych nad triasem Śląska Opolskiego.

F. PRZEGLĄD DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

Działalność naukowa Polskiego Towarzystwa Geologicznego objęła organizację dorocznego, 58 Zjazdu naukowego oraz posiedzeń i terenowych konferencji naukowych. Komitetowi organizacyjnemu zjazdu przewodniczył prof. dr Józef Oberc. W obradach i wycieczkach uczestniczyło 300 osób, w tym oficjalni goście PTG z Austriackiego Towarzystwa Geologicznego (1 osoba) i z Węgierskiego Towarzystwa Geologicznego (2 osoby) oraz, poza oficjalną wymianą naukową, 5 uczestników z Czechosłowacji, 3 z Węgier i 1 z RFN. Tematyka zjazdu objęła rozwój, budowę

geologiczną i surowce serii waryscyjskich Sudetów Zachodnich, a także zagadnienia hydrogeologiczne regionu.

Działalność naukową prowadziło 11 oddziałów i 2 koła terenowe, oraz 5 sekcji specjalistycznych, w tym reaktywowana w czasie zjazdu w Wałbrzychu Sekcja Hydrogeologiczna. Po krótkim okresie ożywienia Sekcja Geofizyki nie przejawiała w 1987 r. znanej Zarządowi Głównemu działalności. W stanie zawieszenia pozostaje nadal Sekcja Stratygraficzna. Nie działała ponadto Sekcja Sedymentologiczna. W niektórych ośrodkach obserwuje się przesunięcie aktywności naukowej z oddziałów do istniejących tam sekcji specjalistycznych, co widoczne jest np. w ośrodku warszawskim.

G. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁÓW I KÓŁ

Oddział Gdański działał pod kierownictwem nowo wybranego Zarządu z przewodniczącym prof. dr. hab. inż. B. Kozerskim i sekretarzem mgr inż. B. Przewłocką. Zorganizowano 2 posiedzenia z referatami naukowymi. 4 inne referaty zostały wygłoszone przez członków Oddziału na zjeździe absolwentów studiów geologicznych Politechniki Gdańskiej. Zrzeszonych jest 45 członków, w tym 1 wspierający i 3 zbiorowych.

Oddział Górnośląski z siedzibą w Sosnowcu pracował pod kierownictwem Zarządu wybranego w ubiegłym roku, z przewodniczącym doc. dr. hab. S. Bukowym. Zorganizowano 6 posiedzeń naukowych z referatami. Oddział zrzesza 87 członków, w tym 2 wspierających i 4 zbiorowych.

Oddział Karpacki z siedzibą w Jaśle dokonał wyboru nowych władz. Przewodniczącym Zarządu został ponownie dr inż. J. Klęba, a sekretarzem mgr inż. B. Cisek. Członkowie Oddziału wygłosili w czasie konferencji organizowanych poza PTG 2 referaty. 2 inne referaty o charakterze popularyzatorskim adresowano do uczniów szkół podstawowych. Oddział liczy 32 członków, w tym 1 wspierającego i 1 zbiorowego.

Oddział Krakowski. W wyniku wyborów przewodniczącą Zarządu ponownie została doc. dr D. Poprawa, a sekretarzem dr L. Chudzikiewicz. Zorganizowano 11 posiedzeń z referatami oraz dwie konferencje terenowe. Oddział zrzesza 319 osób, w tym 5 członków wspierających i 14 zbiorowych.

Oddział Lubelski. Zarządowi wybranemu w ubiegłym roku przewodniczący doc. dr hab. M. Harasimiuk. Odbyło się 6 posiedzeń naukowych z referatami oraz dwudniowa wycieczka geologiczna w region kielecki. Oddział liczy 78 członków, w tym 2 wspierających.

Oddział Poznański. W przeprowadzonych wyborach funkcję przewodniczącego Zarządu powierzono ponownie prof. dr. hab. J. Fedorowskiemu, sekretarzem został dr J. Skoczylas. Odbyło się 8 zebrań naukowych. Oddział zrzesza 38 członków, w tym 1 zbiorowego.

Zarządowi Oddziału Szczecińskiego przewodniczy od ubiegłego roku mgr R. Dobracki. Odbyło się 8 posiedzeń naukowych oraz tradycyjne już spotkanie barburkowe. Zrzeszonych jest 36 członków, w tym 1 wspierający.

Oddział Świętokrzyski w Kielcach przeprowadził wybory Zarządu, którego przewodniczącą została ponownie prof. dr hab. H. Żakowa, a sekretarzem mgr E. Woźniak. Zorganizowano 6 posiedzeń z referatami i wycieczkę geologiczną do Grecji. Współorganizowano wycieczkę geologiczną Oddziału Lubelskiego w region świętokrzyski. Oddział liczy 98 członków, w tym 5 wspierających i 3 zbiorowych.

Oddział Warszawski. W wyniku wyborów przewodniczącym Zarządu został ponownie doc. dr hab. J. Lefeld, a sekretarzem mgr J. R. Kasiński. Zorganizowano 6 posiedzeń naukowych. Zrzeszonych jest 283 członków, w tym 5 wspierających i 4 zbiorowych.

Oddział Wrocławski. Pracami kieruje od ubiegłego roku Zarząd z przewodniczącym prof. dr. J. Obercem. Oddział zorganizował 58 Zjazd naukowy w Wałbrzychu. Odbyło się ponadto 16 posiedzeń naukowych z referatami, w tym 5 wygłoszonymi przez gości zagranicznych. Do Oddziału należy 147 członków, w tym 6 wspierających i 4 zbiorowych.

Oddział Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze pracował pod kierownictwem wybranego

w ubiegłym roku Zarządu z przewodniczącym dr. inż. I. Wróblem. Zorganizowano 5 posiedzeń z referatami i dwie wycieczki szkoleniowe, a ponadto uczestniczono w organizacji konferencji naukowo-technicznej nt. ochrony i wykorzystania wód podziemnych śródkowego Nadodrza. W ramach popularyzacji nauk o Ziemi zorganizowana została w Żaganiu wystawa pt. „Nieznany świat minerałów i skał”. Oddział liczy 38 członków, w tym 2 wspierających.

Koło Łódzkie przeprowadziło wybory nowego Zarządu, z przewodniczącym mgr. M. Olczakiem i sekretarzem mgr. P. Janiszewskim. Odbyło się 7 zebrań naukowych oraz 2 wycieczki: terenowa w rejon Bełchatowa i szkoleniowa, zapoznająca ze zbiorami mineralogicznymi Uniwersytetu Łódzkiego. Koło zrzesza 30 członków, w tym 4 wspierających i 1 zbiorowego.

Koło Sądeckie, utworzone w 1987 r. działało pod kierownictwem Zarządu z przewodniczącym mgr. inż. M. Juszczakiem. Zorganizowano 3 posiedzenia i wycieczkę z referatami naukowymi. Zrzeszonych jest 11 członków indywidualnych. Opiekę nad Kołem sprawuje Zarząd Oddziału Krakowskiego.

H. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI SPECJALISTYCZNYCH

Sekcja Genezy Złóż Rud. Z okazji 20-lecia istnienia zorganizowano sesję naukową poświęconą problematyce złóż rud w NE obrzeżeniu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, z 9 referatami. Nowo wybranemu Komitetowi przewodniczy w dalszym ciągu doc. dr hab. M. Nicé.

Sekcja Geologii Historycznej, wspólnie z Sekcją Tektoniczną zorganizowała sympozjum robocze w Tatrach. Przewodniczącym Komitetu Sekcji jest dr J. Wieczorek.

Sekcja Geologii Matematycznej, działająca pod przewodnictwem doc. dr. hab. inż. M. Niccia, zorganizowała XIV Sympozjum zastosowania metod matematycznych i informatyki w geologii oraz XII Seminarium Szkoleniowe nt. zastosowania metod matematycznych w stratygrafii i paleontologii.

Reaktywowana Sekcja Hydrogeologiczna przeprowadziła we wrześniu, w czasie 58 Zjazdu PTG wybory Komitetu, z przewodniczącym doc. dr. hab. inż. B. Kozerskim. Głównym celem działalności Sekcji jest współorganizowanie odbywającego się co dwa lata Ogólnopolskiego Sympozjum „Aktualne problemy hydrogeologiczne”.

Sekcja Tektoniczna była współorganizatorem wyżej wspomnianego roboczego sympozjum w Tatrach. Pracami Sekcji kieruje Komitet z prof. dr. hab. inż. J. Sokolowskim.

I. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Począwszy od roku 1987 *Annales Societatis Geologorum Poloniae* (*Rocznik PTG*) ukazuje się niemal na bieżąco. W tym roku ukazał się zeszyt 3–4 tomu 56 (1986) oraz zeszyt 1–2 tomu 57. Do końca grudnia opuści drukarnię zeszyt 3–4 tegoż tomu. Notuje się większy napływ prac, jednak ich poziom merytoryczny ciągle jest w dużej mierze niezadowolający. Redakcja nie jest w stanie wskutek tego zapełnić całej objętości tomu.

Konieczne jest podkreślenie zasług Redakcji *Annales*, z prof. dr. hab. R. Gradzińskim na czele, której udało się, kosztem dużego wysiłku, podnieść atrakcyjność *Rocznika*, skracając cykl wydawniczy do około 1 roku i znacznie polepszając poziom merytoryczny pisma.

Dalszej propagacji czasopisma w najszerszych kręgach geologii światowej służy ciągła akcja wysyłania pisemnych ofert wymiany. W 1987 r. kilkanaście z tych ofert spotkało się z pozytywną odpowiedzią.

J. BIBLIOTEKA

Biblioteka PTG liczy obecnie ogółem 18746 vol. czasopism oraz 8203 vol. wydawnictw zwartych, w zdecydowanej większości pochodzących z wymiany (17944 czasopisma i 4173 wydawnictwa zwarte), w pozostałej części z zakupów i darów. Zbiór map liczy 3494 egz., atlasów 52 egz.

Biblioteka posiada także 4947 odbitek broszur. Wymiana za *Rocznik PTG* prowadzona jest z 388 instytucjami zagranicznymi oraz z 14 instytucjami krajowymi.

Ogólna wartość zbiorów biblioteki, liczona według cen urzędowych, wynosi około 3,8 mln zł, co stanowi zapewne niewielką część jej wartości rzeczywistej.

Biblioteka prowadzi wypożyczalnię dla członków Towarzystwa, a poprzez czytelnię udostępnia zbiory wszystkim zainteresowanym, niezrzeszonym PTG.

K. WSPÓLPRACA KRAJOWA I ZAGRANICZNA

Działalność naukowa Towarzystwa prowadzona jest tradycyjnie od wielu lat przy współpracy z Państwowym Instytutem Geologicznym, Komitetem Nauk Geologicznych PAN, Uniwersytetem Jagiellońskim, Akademią Górniczo-Hutniczą, Uniwersytetem Warszawskim, Wrocławskim i Śląskim. Doraźna współpraca prowadzona była ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Górnictwa NOT, z Polskim Towarzystwem Geograficznym i z Polskim Towarzystwem Botanicznym.

Ścisłe kontakty utrzymywane są od wielu lat z Węgierskim Towarzystwem Geologicznym oraz od roku 1986 z Austriackim Towarzystwem Geologicznym (ÖGG). Prowadzona jest wymiana naukowa, obejmująca uczestnictwo w sympozjach, konferencjach i zjazdach naukowych. Ponieważ ÖGG nie organizuje zjazdów, oferuje członkom naszego Towarzystwa, wygłaszającym na zaproszenie strony austriackiej referaty naukowe w Austrii, kilkudniowe, indywidualne pobyty połączone z wycieczką geologiczną.

W bieżącym roku wstępne kontakty nawiązane zostały z Czechosłowackim Towarzystwem Mineralogiczno-Geologicznym. Ponadto w imprezach naukowych organizowanych przez PTG z reguły biorą udział goście zagraniczni nie objęci wymianą oficjalną.

Janusz Magiera

WYKAZ ZEBRAŃ I WYCIECZEK NAUKOWYCH, KTÓRE ODBYŁY SIĘ W 1987 R.

Oddział Gdański

1. 10 IV – prof. dr hab. B. Grabowska-Olszewska: „Mikrostruktury skał ilastych”.
2. 16 VI – doc. dr hab. J. Dowgiałło: „Jemen Północny – geologia, hydrogeologia, krajobrazy”.
3. 24 V – referaty wygłoszone w czasie zjazdu absolwentów studiów geologicznych Politechniki Gdańskiej:
  - doc. dr hab. D. Piasecki: „Zarys genezy i rozwój odpływu wód powierzchniowych z Przymorza”.
  - mgr K. Lipiński: „Ochrona środowiska naturalnego regionu gdańskiego”.
  - dr inż. F. Pieczka: „Zanieczyszczenia antropogeniczne dna i wód Morza Bałtyckiego”.
  - doc. dr hab. inż. B. Kozerski: „Jakościowa i ilościowa ochrona wód podziemnych”.

Oddział Górnośląski

1. 7 I – dr K. Malik, dr hab. B. Olszewska: „Warstwy grodziskie w Żegocinie (Karpaty Nizowe) – studium sedymentologiczne i mikropaleontologiczne”.
2. 18 III – prof. dr hab. J. Znosko: „O mapie tektonicznej projektu IGCP nr 86 południowo-zachodniej krawędzi platformy wschodnioeuropejskiej”.
3. 20 III – dr W. Śliwiński: Nowy pogląd na genzę łupków międzionośnych na monoklinie przedsudeckiej”.
4. 6 V – dr L. Jamrozik: „Tensyjno-grawitacyjny model subdukcji”.
5. 1 VII – doc. dr hab. S. Bukowy: „Problem genezy waryscydydów Europy Środkowej”.
6. 22 XII – prof. dr hab. A. Jachowicz, prof. dr hab. K. Kozłowski, doc. dr hab. W. Zuberck: „Węglonośne utwory karbonu i permu w prowincji Shanxi (ChRL)”.

Oddział Karpacki

1. 3 X – mgr inż. B. Cisek: „Postęp w rozpoznaniu wglębnej budowy geologicznej wschodniej części polskich Karpat”. Referat wygłoszony w Bóbrce na spotkaniu z seniorami przemysłu naftowego.
2. Mgr inż. B. Cisek, mgr inż. Z. Borys: „Aktualne prognozy poszukiwań bituminów w Karpatach i na przedgórzu”. Referat wygłoszony na konferencji naukowo-technicznej z okazji 35-lecia Poszukiwań Nafty i Gazu w Jaśle.
3. 4 XII – mgr inż. Cz. Fik: „35 lat PNiG Jasło w służbie górnictwa naftowego w Libuszy”. Odczyt dla uczniów Szkoły Podstawowej w Libuszy.
4. 5 XII – dr inż. J. Klęba: „Szkolnictwo górnicze i geologiczne w PRL”. Odczyt w Szkole Podstawowej w Jaśle.

Oddział Krakowski

1. 19 I – dr J. Wiczorek: „Zasady polskiej klasyfikacji stratygraficznej – ocena krytyczna”.
2. 19 I – dr Z. Kowalczewski: „Wybrane problemy rozwoju formacji kambryjskiej w południowo-zachodniej Małopolsce”.
3. 16 II – dr inż. M. Sas-Gustkiewicz: „Górnośląskie złoża rud Zn-Pb w świetle migracji roztworów mineralizujących”.
4. 2 III – prof. dr hab. inż. J. Sokołowski: „Stan rozwoju energetyki geotermalnej”.
5. 16 III – dr J. Wiczorek: „Pireneje i Balcary w rekonstrukcjach paleogeograficznych Tetydy”.
6. 23 III – prof. J. Rosell (Universidad Autonoma de Barcelona), dr. J. Wiczorek: „Megaturbidity na tle sedymentacji grupy Hecho w Pirenejach”.
7. 27 IV – prof. dr hab. A. Guterch, prof. dr hab. J. Znosko: „Budowa wglębna strefy Teisseyre'a-Tornquista: implikacje geologiczne i geofizyczne”.
8. 15 X – dr J. Syvitski (Kanada): „On the growth of prograding deltas”.
9. 2 XI – dr S. Krugłow (Ukr. NIGRI, Lwów): „Mechanizm powstawania płaszczowin”, oraz: „Metodyka zestawiania mapy tektonicznej Karpat Ukraińskich w podziale 1:200 000”.
10. 30 XI – dr hab. inż. A. Tokarski: „Front panafrkański na kratonie Zachodniej Afryki”.
11. 14 XII – dr J. Wiczorek: „Geologia Alp Południowych”.
12. 8–9 V – wycieczka geologiczna nt. czwartorzędu zachodniej części Dolów Jasielsko-Sanockich. Prowadzenie: dr A. Wójcik, dr K. Mamakowa, dr K. Harmata.
13. 23 V – wycieczka geologiczna: „Młode ruchy tektoniczne Kotliny Jeleśni”. Prowadzenie: dr A. Wójcik.

Oddział Lubelski

1. 20 I – dr inż. Z. Krzowski: „Wrażenia geologa z wycieczki kongresowej na Krym i w Kaukaz”.
2. 24 II – doc. dr hab. M. Harasimiuk: „Zagadnienia sedymentologiczne i geologiczne na wybrzeżach Spitsbergenu”.
3. 28 IV – dr Z. Migaszewski: „Perspektywy wystąpienia skał piroklastycznych i hybrydowych w utworach kredy górnej Niżu Polskiego”.
4. 2 VI – dr Z. Michalczyk: „Problemy hydrogeologiczne rejonu ujęcia wody w Prawiednikach”.
5. 24 XI – mgr inż. A. Urbański: „Tajemnica Wyspy Dębów”.
6. 8 XII – mgr inż. R. Kreid: „Nowe techniki wierceń w poszukiwaniach ropy naftowej”.
7. 10–11 IX – wycieczka geologiczna nt. „Surowce regionu świętokrzyskiego i problemy ochrony środowiska”. Prowadzenie: doc. dr inż. Z. Rubinowski i mgr E. Woźniak.

Oddział Poznański

1. 22 I – mgr inż. T. Kasprzak: „Wyniki 30-letniej działalności Poszukiwań Nafty i Gazu w Pile”.
2. 26 II – mgr inż. J. Kaczmarek: „Metody badań geofizyki wiertniczej stosowane w górnictwie naftowym”.

3. 19 III – dr S. Dąbrowski: „Czwartorzęd Wielkopolski”.
4. 9 IV – prof. dr hab. J. Fedorowski: „Czy istnieją pozaziemskie przyczyny wymierania gatunków?”.
5. 7 V – dr J. Skoczylas: „Surowce mineralne we wczesnośredniowiecznym budownictwie Wielkopolski i Kujaw”.
6. 22 X – dr J. Trzepierzynski: „Geotektoniczne aspekty lokalizacji supergłębokiego wiercenia „Oberpfalz“ w RFN”.
7. 13 XI – dr inż. E. Masłowski: „Postępy górnictwa siarkowego w Tarnobrzegu”.
8. 10 XII – prof. dr hab. W. Grocholski: „Poglądy na tektonikę płyt”.

Oddział Szczeciński

1. 12 III – prof. dr hab. J.B. Tomaszewski: „Cel i metodyka opracowania map złożowo-sozologicznych”.
2. 26 III – mgr R. Dobracki: „Problematyka geologiczna w planach zagospodarowania przestrzennego gmin województwa szczecińskiego”.
3. 23 IV – mgr K. Mieszkowska: „Warunki środowiska przyrodniczego w rejonie ZCh Police”.
4. 7 V – mgr Z. Głabiński: „Tureckie kontrasty – wrażenia z wyprawy Koła Naukowego Geografów UAM do Turcji”.
5. 21 V – prof. dr hab. J. B. Tomaszewski: „Geologiczne impresje z Wenezueli”.
6. 15 VI – mgr H. Jarząbek: „Warunki hydrogeologiczne w rejonie Pyrzyc”.
7. 22 X – dr A. Ber: „Plejstocen Pojezierza Suwalskiego”.
8. 19 XI – mgr L. Kaszubowski: „Rozwój środkowego wybrzeża Polski w holocenie”.
9. 4 XII – uroczyste spotkanie członków Oddziału z okazji Dnia Górnika.

Oddział Świętokrzyski

1. 3 III – mgr A. Fijałkowska: „Przyrodniczo-geologiczne osobliwości Egiptu”.
2. 10 III – prof. dr hab. inż. A. S. Kleczkowski: „Życie i działalność Jerzego Bogumiła Puscha”.
3. 7 IV – dr G. Racki: „Rafy koralowe Morza Południowochińskiego na przykładzie wyspy Samui”.
4. 26 V – dr T. Wrzolek: „Koralowce *Rugosa* a podział stratygraficzny wapieni stromatoporoidowo-koralowcowych Gór Świętokrzyskich”.
5. 10 XI – mgr M. Paszkowski: „Radiolarie młodszego paleozoiku południowej Polski”.
6. 10 XII – mgr M. Studencki: „Prace kartograficzne na Saharze Algierskiej”.
7. 30 IX–21 X – konferencja terenowo-szkoleniowa nt. budowy geologicznej Półwyspu Bałkańskiego, problematyki złożonej, hydrogeologiczno-hydrograficznej oraz sedymentacji brzegowej i procesów wietrzenia strefy nadmorskiej Grecji. Objaśnień udzielił mgr T. Wróblewski.

Oddział Warszawski

1. 29 I – mgr J. Wojewoda: „Sejsmity (część I): geneza, podział i znaczenie”;
– „Sejsmity (część II): przykłady z formacji osadowych Sudetów”.
2. 27 II – dr hab. H. Ruszczyńska-Szenajch: „Badanie procesów glaciektonicznych oraz ich stosunek do innych procesów glacialnych”.
3. 23 IV – dr Z. Kowalczewski: „Wybrane problemy kambru południowej Polski”.
4. 14 V – prof. dr hab. A. Guterch, prof. dr J. Znosko: „Budowa wgłębna strefy Teisseyre'a-Tornquista: implikacje geologiczne i geofizyczne”.
5. 28 V – dr M. Graniczny, mgr inż. M. Kucharski: „Automatyczna korelacja danych geofizycznych i teledetekcyjnych dla określenia elementów tektoniki wgłębnej na przykładzie z Karpat”.
6. 10 XII – mgr M. Paszkowski: „Ewolucja środowisk sedymentacji dolnego karbonu Wielkiej Brytanii”.

Oddział Wrocławski

1. 15 I – mgr A. Solecki: „Zastosowanie mikroinformatyki w geologii strukturalnej na wybranych przykładach z Dolnego Śląska”.
2. 22 I – prof. dr hab. S. W. Alexandrowicz: „Zmiany środowiska w holocenie Polski w świetle badań malakologicznych”.
3. 29 I – mgr M. Krzyszkowski: „Wybrane zagadnienia czwartorzędu rowu Kleszczowa na podstawie badań w odkrywcę KWB „Bełchatów”.
4. 26 II – RNDr J. Krause (G. P. Ostrawa): „Wyniki kartowania geologicznego w skali 1:10 000 w okolicy Zalesi i Travna (Góry Złote) z uwzględnieniem zdjęcia aeromagnetycznego i genezy złóż magnetytu”.
5. 5 III – RNDr J. Krause, ing. K. Schejbalova, ing. F. Kalenda (G. P. Ostrawa): „Litostratygrafia i petrologia warstw vrbneńskich (okolice miejscowości Zlate Hory)”.
6. 12 III – dr hab. J. Środoń: „Model diagenezy skał ilastych”.
7. 19 III – dr J. Szulc: „Nowe spostrzeżenia nad środowiskiem sedymentacji wapienia muszlowego w rejonie opolskim”.
8. 26 III – RNDr K. Schuman (UUG Praha): „Analiza odkształceń w fałdach południowej gałęzi morawskiej strefy ścinania”.
9. 2 IV – dr L. Jamrozik, mgr J. Koziar: „Tensyjno-grawitacyjny model tektogenezy Karpat”.
10. 30 IV – prof. dr hab. A. K. Teisseyre: „Kilka uwag o kierunkach rozwoju i metodyce badań aktualistyczno-sedymentologicznych”.
11. 11 VI – doc. dr J. Skácel (UUG Jeseník): „Stosunek ługiku do silcziku na terenie CSRS”.
12. 8 X – dr E. Durrance (Exeter University, Wlk. Brytania): „Struktury koliste obszarów granitoidowych”.
13. 26 XI – mgr J. Wojewoda: „Sejsmity: definicja, geneza i znaczenie”.
14. 3 XII – mgr J. Wojewoda: „Sejsmity: przykłady z formacji osadowych Sudetów”.
15. 10 XII – dr T. Oberc-Dziedzic: „Księżyc jako źródło wiedzy o przeszłości Ziemi”.
16. 17 XII – dr W. Zuchiewicz: „Morfotektonika wschodniej części Karpat polskich”.

Oddział Ziemi Lubuskiej

1. 22 I – mgr A. Waluś: „Współczesne poglądy na sedymentację i procesy postsedymentacyjne utworów węglanowych”.
2. 19 II – dr A. Bubiń: „Zagadnienia deglacjacji w świetle poglądów na klimat plejstocenu”.
3. 25 VI – dr J. Wojecki: „Fizjografia Grecji”.
4. 22 IX – mgr I. Wróbel: „Wpływ wysypisk komunalnych i przemysłowych na środowisko geologiczne”.
5. 3 XII – prof. dr hab. W. C. Kowalski: „Współczesne i neotektoniczne ruchy powierzchni Ziemi i ich znaczenie w geologii inżynierskiej”.
6. 6–7 XI – konferencja naukowo-techniczna nt. „Ochrona i wykorzystanie wód podziemnych środkowego Nadodrza”, organizowana wspólnie z SITPMP NOT, w Drzonkowie k. Zielonej Góry.
7. 22–24 V – wycieczka szkoleniowa na trasie Zielona Góra – Wałbrzych – Złoty Stok, nt. „Serie osadowe niecki śródsudeckiej: dewon, karbon, czerwony spągowiec” oraz: „Osady szelfowe górnej kredy – wpływ tektoniki na ich sedymentację”. Prowadzenie: mgr J. Wojewoda i mgr K. Mastalerz.
8. 4 IX – zwiedzanie wystawy „Nieznany świat mineralów i skał” w Żaganiu.

Koło Łódzkie

1. 7 I – dr W. Mizerski: „Tektonika płyt litosfery”.
2. 28 I – prof. dr hab. inż. J. Sokołowski, mgr A. Tomaszewski: „Ewolucja tektoniczna obszaru centralnej Polski”. – Płynne surowce energetyczne obszaru centralnej Polski”.
3. 18 II – mgr J. Bryła: „Prace i badania hydrogeologiczne polskiej służby geologicznej w Kuwejcie”.

4. 11 III – dr L. Marks: „Problematyka czwartorzędu północno-zachodniej części Stanów Zjednoczonych”.
5. 1 IV – mgr H. Brzeziński, mgr Błażej Trzmiel: „Wyniki prac kartograficznych na arkuszu Główno i Łódź-wschód”.
6. 4 XI – mgr inż. A. Urbański: „Metody likwidacji zanieczyszczeń wód podziemnych produktami naftowymi”.
7. 16 XII – prof. dr hab. J. Dowgiałło: „Jemen Północny – krajobrazy, geologia, wody podziemne”.
8. 4 III – wycieczka szkoleniowa do Pracowni Kartowania Geologicznego w Uniwersytecie Łódzkim, zapoznająca ze zbiorami mineralogicznymi. Prowadzenie: dr J. Ziomek.
9. 14 X – wycieczka naukowa w rejon Bełchatowa nt. „Problematyka surowcowa, hydrogeologiczna, geologiczno-inżynierska i ochrona środowiska kompleksu paliwowo-energetycznego Bełchatów”. Prowadzenie: mgr inż. J. Kuszneruk, mgr inż. J. Sudolski, mgr M. Korusz.

Koło Sądeckie

1. 24 II – doc dr D. Poprawa: „Wyniki badań geologicznych prowadzonych przez Oddział Karpacki Instytutu Geologicznego na terenie Karpat”.
2. 28 III – mgr inż. J. Chowaniec: „Wodonośność piaskowców magurskich w świetle badań wodochłonności oraz hydrogeologiczne cechy warstw krośnieńskich centralnej depresji karpackiej”.
3. 19 V – dr inż. E. Konarski: „Wgłębna budowa Karpat w rejonie Łomnicy”.
4. 10 IX – wycieczka geologiczna z referatami:
  - dr inż. L. Bober: „Osuwisko w rejonie Łomnicy”;
  - mgr inż. J. Chowaniec: „Wody mineralne w rejonie piwnicznej”.

Sekcja Genezy Złóż Rud

25–26 VI – Sesja naukowa z okazji 20-lecia istnienia Sekcji, poświęcona problematyce złóż rud w południowo-zachodnim obrzeżeniu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, zorganizowana w Bolesławiu k. Olkusza wspólnie z Kołem Zakładowym SłiTG NOT przy ZGH „Bolesław” i połączona ze zwiedzaniem wyrobisk Kopalni Pomorzany. Wygłoszono referaty:

- doc. dr hab. Cz. Harańczyk, doc. dr hab. inż. M. Nieć: „20 lat działalności Sekcji Genezy Złóż Rud PTG”;
- dr hab. inż. M. Sas-Gustkiewicz: „Złóża rud Zn-Pb w utworach triasowych w świetle migracji roztworów mineralizujących”;
- mgr inż. S. Kurek: „Prawidłowości występowania mineralizacji w młodym paleozoiku w rejonie olkusko-siewierskim”;
- mgr inż. M. Metzler: „Typ paragenetyczny i perspektywy przemysłowej mineralizacji Zn-Pb w rejonie Haut Plateau w Algierii”;
- dr inż. K. Piekarski: „Nowe dane o mineralizacji kruszcowej w utworach paleozoicznych obszaru Myszków-Mrzyglód”;
- doc. dr hab. inż. Cz. Harańczyk: „Znaczenie rozłamu strukturalnego Zawiercie-Rzeszotary dla lokalizacji magmatyzmu i mineralizacji paleozoicznej i mezozoicznej”;
- dr inż. J. Ślósarz: „Mineralizacja wolframowa w NE obrzeżeniu GZW”;
- doc. dr hab. inż. M. Nieć: „Szanse odkrycia złóż metali w starszym podłożu paleozoicznym NE obrzeżenia GZW”.

Sekcja Geologii Historycznej

7–11 X – Sympozjum robocze nt. „Problem najwyższych jednostek tektonicznych w Tatrach”, zorganizowane wspólnie z Sekcją Tektoniczną. Odbyto wycieczki naukowe na trasach:

- Małe Koryciska – Siwiańskie Turnie;
- Wielkie Koryciska – Tyrałowa Czuba – Kryta;
- Dolina Lejowa – Cisowa Turnia – Mała Sucha Dolina – Wielka Sucha Dolina – Koźminec.

– Dolina Kościeliska – Lodowe Źródło – Hala pod Uplazem.

Prowadzenie wycieczki: mgr A. Iwanow, prof. dr hab. Z. Kotański, dr A. Uchman, dr J. Wieczorek. Wygłoszono referaty:

- prof. dr hab. Z. Kotański: „Diplopory i ich znaczenie stratygraficzne”;
- dr L. Jamrozik, mgr J. Koziar: „Tensyjno-grawitacyjny model subdukcji”;

14 XI – dr J. Wieczorek: „Geologia Alp Południowych”. Referat na posiedzeniu Oddziału Krakowskiego PTG.

Sekcja Geologii Matematycznej

1. 26–27 I – XIV Sympozjum zastosowania metod matematycznych i informatyki w geologii, z referatami:

- dr inż. A. Krawczyk: „Drogi i bezdroża stratygrafii ilościowej”;
- dr inż. T. Słomka: „Model sedymentacji w basenie cieszyńskim na przelomie jury i kredy w świetle matematycznej analizy następstwa warstw”;
- mgr inż. M. Stefaniuk, dr inż. J. Kuśmierk: „Dyskusja nad sposobem wprowadzania poprawek densometrycznych w rekonstrukcjach paleotektonicznych”;
- mgr A. Solecki: „Mikroinformatyka w geologii strukturalnej”;
- dr inż. K. Jarmolowicz-Szulc: Testowanie próbek skał magmowych NE obrzeżenia GZW datowanych metodą K-Ar”;
- prof. dr hab. inż. A. Gawin: „Zagadnienia proste i odwrotne odwiertowych profilowań elektromagnetycznych”;
- mgr B. Kokot, mgr A. Wąsiewicz-Świstek: „Przykłady zastosowania nowej wektorowej metody interpretacji prześwietlania sejsmicznego, wspomaganiej komputerem”;
- dr inż. W. Biedrzycki, dr inż. M. Malaga: „Modelowanie matematyczne eksploatacji złoża wody termalnej”;
- dr inż. W. Biedrzycki: „Metodyka szacowania zasobów energii geotermalnej”;
- prof. dr hab. inż. J. Kotlarczyk, mgr K. Dudek, mgr inż. J. Gładysz, mgr inż. W. Mastej, mgr inż. J. Rolewicz, mgr F. Słomka: „Rozpoznawanie obrazów w poszukiwaniach śląsko-krakowskich złóż Zn-Pb (cz. I)”;
- dr A. Starzec: „Geostatystyczna ocena koncentracji cynku w próbkach rdzeni wiertniczych”;
- dr V. Nemeč (Geoindustria, Praga): „Nowe doświadczenia w czasowym modelowaniu złóż”;
- prof. dr hab. inż. J. Kotlarczyk, dr inż. A. Krawczyk, mgr inż. R. Myszka, mgr E. Słomka, dr inż. T. Słomka: „Statystyczne modele złóż w poszukiwaniach i sterowaniu eksploatacją; podsumowanie wyników”;
- mgr inż. A. Hassa, dr inż. J. Mikrut, mgr T. Jurecka: „Komputerowe sporządzanie kart otworów wiertniczych i ciągów korelacyjnych”.

2. 24–27 XI – XII Sympozjum Szkoleniowe poświęcone zastosowaniom metod matematycznych w stratygrafii i paleontologii. Zajęcia prowadzili: dr inż. W. Bilan, dr inż. A. Krawczyk, mgr inż. R. Myszka, dr inż. B. Zapalowicz-Bilan.

Sekcja Paleontologiczna

1. 23–25 IX – XI Konferencja Paleontologów zorganizowana we Wrocławiu, we współpracy z Sekcją Paleobotaniczną Polskiego Towarzystwa Botanicznego, nt. „Zagadnienia lądowego neogenu Polski południowo-zachodniej”.

Referaty wygłoszili:

- doc. dr hab. S. Dyjor: „Stratygrafia i ewolucja paleogeograficzna neogenu Polski południowo-zachodniej”;
- doc. dr A. Sadowska: „Zmiany roślinności w neogenie Polski południowo-zachodniej i ich znaczenie dla chronologii geologicznej”;
- dr J. Głazek: „Rozważania o paleogeografii neogenu Polski”;

- mgr A. Szyrkiewicz: „Stratygrafia neogenu i plejstocenu w oparciu o występowanie drobnych ssaków lądowych”;
- doc. dr H. Kubiak: „Przeworno jako przykład fauny środkowego miocenu”.

Przedstawiono następujące komunikaty:

- mgr K. Stefaniak: „*Cervidae* stanowiska Węże-2”;
- doc. dr hab. T. Czyżewska: „Pochodzenie rodzaju *Alces*”;
- dr T. Wiszniowska: „Kopalne ssaki rejonu Kotliny Kłodzkiej”;
- doc. dr hab. K. Wasylińska: „Rekonstrukcja lokalnych warunków siedliskowych we wczesnym neolicie okolic Krakowa na podstawie ekologicznych liczb wskaźnikowych”;
- mgr J. Ichas-Ziaja: „Cysty *Dinoflagellata* z warstw grodziskich w Lipniku k. Bielska”;
- dr D. Zdebska: „Nowy gatunek *Psilophyton* z Gór Świętokrzyskich”.

Tematyka wycieczek:

24 IX – Osady i flora miocenu górnego, pliocenu oraz interglacjału eemskiego. Trasa: Ruszów – Gozdnicza – Jaworzyna Śl. Prowadzenie: doc. dr hab. A. Sadowska, doc. dr hab. S. Dyjor, mgr Z. Zarzycka.

25 IX – Osady i fauna środkowego miocenu i młodszego plejstocenu. Trasa: Przeworno – Kłodzko – Kletno. Prowadzenie: doc. dr hab. S. Dyjor, dr E. Zastawniak, doc. dr hab. H. Kubiak, mgr A. Szyrkiewicz, doc. dr hab. A. Sadowska, dr T. Wiszniowska.

Materiały konferencji wydano drukiem.

Sekcja Tektoniczna

7–11 X – Sympozjum robocze nt. „Problem najwyższych jednostek tektonicznych w Tatrach”, zorganizowane wspólnie z Sekcją Geologii Historycznej.

Zestawił Janusz Magiera

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1987

Dochody	
Dotacja Polskiej Akademii Nauk	1 296 000,–
Składki członkowskie	1 017 711
w tym:	
od osób fizycznych	579 461
od osób prawnych	438 250
Oprocentowanie konta w PKO	39 617
Opłaty uczestników zjazdu, sympozjów	183 165
	razem dochody: 536 493
Nadzwyczajne zyski (z wymiany zagranicznej)	295 485,65
Zwiększenie funduszu obrotowego	16 181,40
Stan funduszu obrotowego na początek roku 1987	1 250 058,54
	Suma bilansowa: 4 098 218,59
Rozchody	
Popularyzacja wiedzy	130 338
w tym:	
odczyty	51 311
zjazd, seminaria, konferencje	79 027
Biblioteka	1 160 336
w tym:	
zakup książek, materiałów	133 398

porta, wysyłka <i>Rocznika</i>	372 290
uposażenie pracowników biblioteki	413 891
prace zlecone	9 740
nagrody z zakładowego funduszu nagród	21 039
składki ZUS — 43% od poborów	175 370
odpisy na fundusz socjalny i mieszkaniowy	34 608
delegacje	1 553 214
Działalność ogólnooorganizacyjna	
w tym:	
zakup materiałów biurowych, druków	20 448
usługi materialne	25 474
uposażenie pracowników administracji	820 498
prace zlecone	18 709
nagrody z zakładowego funduszu nagród	49 326
składki ZUS — 43% od poborów	347 609
odpisy na fundusz socjalny i mieszkaniowy	37 320
delegacje	15 730
usługi niematerialne	18 100
	<hr/>
razem koszty:	2 643 888
Nadzwyczajne straty (wysyłka <i>Rocznika</i>)	378 885
Zmniejszenie funduszu obrotowego	321 322,05
Stan funduszu obrotowego na koniec 1987 r.	754 123,54
	<hr/>
Suma bilansowa:	4 038 218,59

Dane uzupełniające

Stan na koniec roku sprawozdawczego:

Przedmioty nietrwale w użytkowaniu	104 123,50
Zbiory biblioteczne	3 816 804,63

Główna Księgowa: *E. Ścibor*Skarbnik: mgr inż. *J. Chrzęstowski*

**LISTA CZŁONKÓW WSPIERAJĄCYCH
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO**

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, 30-059 Kraków, al. A. Mickiewicza 30
Akademia Górniczo-Hutnicza, Międzyresortowy Instytut Geofizyki, 30-059 Kraków, al. A. Mickiewicza 30

Bytomsko-Rudzkie Gwarectwo Węglowe z siedzibą w Bytomiu, Kopalnia Węgla Kamiennego „Wawel”, 41-700 Ruda Śląska 1, ul. Szyb Walenty 32

Główny Instytut Górnictwa, 40-951 Katowice, pl. Gwarków 1

Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, 02-093 Warszawa, ul. Pasteura 3

Instytut Geologiczny, Oddział Karpacki, 31-560 Kraków, ul. Skrzatów 1

Instytut Geologiczny, Oddział Świętokrzyski, 25-953 Kielce, ul. Zgoda 21

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, 30-503 Kraków, ul. Lubicz 25a

Kieleckie Kopalnie Surowców Mineralnych, 25-950 Kielce, ul. ks. P. Ściegiennego 5

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakład Robót Górniczych, 59-301 Lubin, ul. Wójta Henryka 45

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakład Transportu w Lubinie, 59-300 Lubin.

- Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum“, 50-136 Wrocław, pl. 1 Maja 1/2
- Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Górnicze „Lubin“, 59-300 Lubin
- Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Górnicze „Sieroszowice“ w Polkowicach. 59-320 Polkowice
- Kopalnia Węgla Brunatnego „Belchatów“ w Rogowcu, w budowie, 97-300 Piotrków Trybunalski
- Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol“ w Tarnobrzegu, 39-405 Tarnobrzeg
- Lubelsko-Chełmskie Gwarectwo Węglowe w Bogdancu, 21-013 Puchaczów, woj. lubelskie
- Łódzkie Zakłady Eksploatacji Kruszywa, 93-373 Łódź, ul. Pryncypalna 129/141
- Ogólnokrajowe Gwarectwo Węglowe we Wrocławiu, Kopalnia Węgla Brunatnego „Sieniawa“ w Sieniawie
- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol“ w Tarnobrzegu, 39-405 Tarnobrzeg
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło, 38-200 Jasło, ul. Asnyka 6
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Zielonogórski Zakład Górnictwa Nafty i Gazu, 65-034 Zielona Góra, ul. Westerplatte 15
- Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, 03-301 Warszawa, ul. Stalingradzka 34
- Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, 03-908 Warszawa, ul. Berezynska 39
- Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Gdańsku, 80-755 Gdańsk, ul. Szafarnia 4
- Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Lublinie, 20-328 Lublin, ul. Lucyny Herc 3
- Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Łodzi, 90-030 Łódź, ul. Nowa 29/31
- Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu, 50-056 Wrocław, ul. Wierzbowa 15
- Przedsiębiorstwo Geologiczne Budownictwa Wodnego „Hydrogeo“, 31-036 Kraków, ul. Halicka 10/11
- Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych w Łodzi, 90-030 Łódź, ul. Nowa 29/31
- Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych i Górniczych w Kielcach, 25-804 Kielce, al. Górników Staszicowskich 18
- Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „Wodrol“, 70-784 Szczecin, ul. A. Struga 3
- Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę „Wodrol“, 65-201 Zielona Góra, Al. Zjednoczenia 104
- Wydawnictwa Geologiczne, Przedsiębiorstwo Państwowe, 00-975 Warszawa, ul. Rakowiecka 4

Przygotowała i zestawiała *Róża Limecka*

58 ZJAZD NAUKOWY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO – WAŁBRZYCH-KSIĄŻ

Doroczny 58 Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego odbył się w dniach 17–19 września 1987 r. Został on zorganizowany przez Oddział Wrocławski PTG i Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, przy współpracy badaczy Oddziału Dolnośląskiego PIG i innych ośrodków zajmujących się tematyką przewidzianą programem zjazdu. Tematem Zjazdu były: rozwój, budowa geologiczna i surowce serii warycyjskich Sudetów zachodnich, rozwiniętych w kilku jednostkach geologicznych, a to w Górach Kaczawskich, strukturze Świebodziu, synklinorium śródsudeckim i strukturze bardzkiej. Zagadnienia geologii złożowej były omawiane w ramach poszczególnych jednostek oraz w kopalniach węgla kamiennego. Hydrogeologii Sudetów zachodnich poświęcony był osobny problem.

Za najważniejszy, bo trwały element Zjazdu komitet organizacyjny uznał publikacje. Są nimi: przewodnik zjazdowy wydany techniką małej poligrafii, redagowany przez Lidę Kwiccicń (291 stron, 37 autorów) oraz *Przegląd geologiczny* nr 1987/6 – 58 stron, 14 autorów, 11 tytułów.

Zostały w nim poruszone, między innymi, tematy związane z problematyką Zjazdu. Siedzibą Zjazdu był historyczny zamek Książ, położony w terenie zalesionym, blisko orograficznego brzegu Sudetów, na którym potoki wypływające z gór wyłobily w szarowakach, mułowcach i zlepieńcach depresji Świebodzie głębokie doliny o stromych zboczach. W hotelowym sektorze Zamku znalazło pomieszczenie zaledwie 1/4 uczestników. Reszta mieszkała w pięciu punktach noclegowych w promieniu około 20 km. Uczestników Zjazdu żywiła gospoda zamkowa „Biała Baszta”.

Zjazd liczący 300 uczestników, w tym 11 zagranicznych, otworzył w Sali Balowej Zamku w dniu 17.09. o godz. 10⁰⁰ prezes Towarzystwa prof. dr hab. inż. Zbigniew Wilk wygłaszając przemówienie okolicznościowo-sprawozdawcze. W imieniu władz powitał Zjazd Przewodniczący WRN w Wałbrzychu mgr inż. Andrzej Grzych. Główny geolog kraju dr Wiesław Śliżewski przedstawił aktualną problematykę organizacyjno-badawczą polskiej geologii.

W rozpoczętej po uroczystej części Zjazdu sesji naukowej zostały wygłoszone następujące referaty: prof. dr J. Oberc – „Budowa waryscyjska Sudetów zachodnich i jej rozwój”; mgr inż. K. Pisanecka, mgr inż. J. Kożuchowicz – „Stan rozpoznania i główne kierunki badań geologicznych w Dolnośląskim Zagłębiu Węgla Kamiennego”; mgr H. Wiernicki – „Wybrane zagadnienia ochrony środowiska naturalnego w województwie Wałbrzyskim”; prof. dr hab. inż. S. Kozłowski – „Problem strategii ochrony złóż i surowców mineralnych”. Zgodnie ze zwyczajami panującymi na zjazdach PTG, dyskusja nad zagadnieniami poruszonymi w referatach została przeniesiona do konferencji terenowych.

Na trwającej w pierwszym dniu Zjazdu sesji posterowej wystawiono następujące prace: P. Aleksandrowski, J. Puziewicz i J. Wojewoda – „Granity hydroklastyczne – osad zawiesiny wzniesionej przepływem wysokociśnieniowych roztworów pomagmowych w szczelinach brzeżnych plutonu Karkonoszy”; H. Furnes, R. Kryza i A. Muszyński – „Geologia W części jednostki Świerzawy”; L. Jamrozik – „Czy gabra ofiolitu Sobótki są kumulatem?”; H. Kryza, J. Kryza i J. Ciężkowski – „Badania izotopowe ultrasłodkich wód krystaliniku sudeckiego”; R. Kryza i A. Muszyński – „Lawy poduszkowe jako wskaźnik stropu”; W. Roszak – „Oddziaływanie rolnictwa na skład płytkich wód podziemnych”; Z. Urbanek, A. Haydukiewicz, R. Kryza i A. Muszyński – „Sekwencja w synklinie Starych Rochowic”; J. Wojewoda – „Osady i struktury sejsmotektoniczne w czerwonym spągowcu niecki śródsudeckiej”; J. Wojewoda – Propozycja podziału ważniejszych struktur sedymentacyjnych w okruchowych skałach osadowych”.

W pierwszym dniu Zjazdu odbyły się następujące imprezy towarzyszące: wystawa minerałów zorganizowana przez Oddział Sudecki PTPNoZ, wystawa publikacji Wydawnictw Geologicznych, zwiedzanie Zamku, Palmiarni w Lubiechowie, Państwowego Stada Ogierów (Książ) oraz Muzeum Górnictwa (szyb Gabriel), spotkanie towarzyskie (składkowe, 223 osoby), ognisko (w drugim dniu Zjazdu).

Drugi i trzeci dzień Zjazdu poświęcone były konferencjom terenowym.

Konferencja A (dwudniowa, 58 i 50 uczestników), temat: „Rozwój struktury wschodniej części Gór Kaczawskich”. Trasa zaczynała się w Chrośnicy, gdzie dyskutowano problematykę łupków radzimowickich zaliczanych do niedawna do najwyższego proterozoiku, a obecnie uważanych za nie starsze od ordowiku. W Podgórkach demonstrowane były olistolity wapieni kambryjskich w łupkach radzimowickich, a na górze Okole metawulkanity. W Wojcieszowie obserwowali uczestnicy słynne wapienie (wojcieszowskie), a w Starych Rochowicach sekwencję tamtejszych ogniw kompleksu kaczawskiego. W dolinie potoku Kamiennik przedyskutowana została problematyka melanżu sedymentacyjnego (Rzeszówka). Konferencję prowadzili: Z. Baranowski (kierownik problemu), A. Haydukiewicz, R. Kryza, S. Lorenc, A. Muszyński, Z. Urbanek.

Konferencja B (jednodniowa, powtarzana, 35 i 25 uczestników), temat: „Środowisko depozycyjne i wpływ tektoniki na sedymentację dewonu/karbonu depresji Świebodzie”, kierownik problemu i jedyny prowadzący S. J. Porębski. Konferencja obejmowała 4 punkty obserwacyjne. W Pogorzale i w Witoszowie Górnym przedyskutowano zagadnienia formacji Pogorzały, w Lubiechowie formacji Książa, a w Starych Bogaczowicach formacji Chwaliszowa.

Problem C: „Problematyka permu i karbonu w depresji śródsudeckiej (sedymentacja,

wulkanizm, zagadnienia złożowe)" (kierownik A. Grocholski) był dyskutowany na dwóch jednodniowych, powtarzanych konferencjach.

Konferencja C₁ (jednodniowa, powtarzana, 61 i 64 uczestników), kierownik – A. Grocholski. Uczestnicy zwiedzili odsłonięcie tzw. kulmu ze Szczawna w sąsiedztwie dworca PKP Wałbrzych Miasto i w Konradowie oraz odsłonięcia warstw wałbrzyjskich (również w Konradowie). Tę część konferencji prowadzili: K. Mastalerz i L. Kurowski. Problematyka wulkanitów hercyńskich została przedstawiona przez K. Dziedzicę w kamieniołomach w Świerkach (stosunek andezytów do skał osłony) oraz w Tłumaczowie (forma występowania andezytu i jego stosunek do osłony). Końcowa część konferencji dotyczyła skał osadowych. Na teren upadowej Pniaki zostały przewidziane rdzenie wiercenia Dzikowiec IG-1 (głęb. 1430 m), na podstawie których A. Bossowski omówił profil wizenu i namuru i przedstawił propozycję przyjęcia fazy sudeckiej poniżej stropu wizenu. W Dzikowcu A. Grocholski omówił problem granicy wizen/namur w Sudetach środkowych, gdzie deformacja utworów osadzonych w różnego typu zbiornikach wystąpiła w fazie Gór Kruszcowych.

Konferencja C₂ (jednodniowa, powtarzana) odbywała się w trzech 10-osobowych grupach w wyrobiskach podziemnych. Ze względu na szybkie zmiany wyrobisk i postępującą zabudowę opis demonstrowanych profilów nie mógł być zamieszczony w przewodniku zjazdowym. Przedmiotem dyskusji w kopalni „Thorez” były problemy sedymentacji i tektoniki pokładów węgla warstw wałbrzyjskich (K. Kominowski), w kopalni „Victoria” dyskutowano problematykę sedymentacji i złóż górnej grupy warstw żaclerskich (M. Kancler), a w kopalni Wałbrzych problemy wulkanizmu serii karbońskiej (J. Kozuchowicz).

Konferencja D (dwudniowa, 49 i 45 uczestników), temat: „Pozycja fliszu Gór Bardzkich”, kierownik – J. Oberc. Konferencja rozpoczęła się w Dzikowcu na górze Wapnica w znanym, nieczynnym od wielu dziesiątków lat, kamieniołomie spoczywających na gabrach wapieni górnego dewonu i piętra Gattendorfia, przykrytych zlepieńcami gnejsowymi górnego wizenu. Formacje te zostały przedyskutowane po wstępie na temat budowy północnego brzegu struktury bardzkiej. W przekopie po nieczynnej kolejce zębatej w Podlesiu demonstrowane były zlepieńce gnejsowe, a w Nowej Wsi Kłodzkiej wapień detrytyczne górnego wizenu. W przekopach wspomnianej kolejki między Srebrną Górą a Zdanowem kontynuowano omawianie wapieni i przedstawiono problematykę sedymentacyjną fliszu formacji Srebrnej Góry (górnego wizenu). W Zdanowie został omówiony profil głębokiego wiercenia Zdanów IG-1 (głęb. 2000 m) i budowa okolic tej miejscowości. Przedmiotem dyskusji w Wilczy była stratygrafia warstw z Wilczy (D₂), górnych łupków zdanowskich (D₁), litologia zlepieńców z Wilczy (górnego wizenu) oraz tektonika węzła Wilczy. W dolinie Nysy Kłodzkiej między Opolnicą i Morzyszowem została zademonstrowana nie wydzielona dotychczas formacja Opolnicy, stanowiąca brakujące w ciągłości profilu ogniwo turniejskie struktury bardzkiej, omówiono także jej stosunek do wyżejległej formacji Srebrnej Góry.

Ostatnie dwa punkty konferencji znajdują się w Boguszynie. Poświęcone były stratygrafii utworów środkowego dewonu i udziałowi w nich elementów fliszowych oraz omawianiu profilu głębokiego wiercenia Boguszyn IG-1 (głęb. 2000 m). Konferencję D prowadzili: M. Chrowska, J. Kozma, S. Mazur, J. Oberc, A. Pacholska, K. Radlicz, R. Wilczyński.

Konferencja E (dwudniowa, 84 i 93 uczestników), na temat: „Problematyka hydrogeologiczna E części Sudetów zachodnich”, kierownik – J. Malinowski. Konferencja zaczęła się w Starym Zdroju, którego budynek został włączony do stacji PKP Wałbrzych Miasto. Została tu omówiona problematyka hydrogeologiczna kopalni zagłębia wałbrzyjskiego. W Jedlinie Zdroju poruszono sprawę możliwości reaktywowania tutejszego uzdrowiska opartego na szczawach. W Sokolowsku omawiano wody siarczanowo-wapniowo-sodowe. Hydrogeologia niecki Krzeszowa została przedyskutowana w Krzeszowie, a w Wierchołowicach zajmowano się drenażem ze stożka napływowego. W Mietkowie dyskusja skierowała się na antropogeniczne zmiany chemizmu wód podziemnych w zlewni Bystrzycy. Z kolei zajęto się wodami leczniczymi Kudowy i nowym punktem występowania wód termalnych. Konferencja przenosiła się kolejno na teren Dusznik Zdroju, Szczytnej Śląskiej i starego Wielisławia Dolnego. W Gorzanowie omówiono wyniki badań

rowu górnej Nisy Kłodzkiej, a na terenie Jaszkowa Ustronia hydrogeologię kopalnej doliny Nisy Kłodzkiej. Konferencję prowadzili: T. Bocheńska, A. Borowiec, J. Dowgiałło, J. Fisteck, S. Kowalski, H. Kryza, J. Kryza, B. Mroczkowska, L. Poprawski, S. Staśko.

W powyższym sprawozdaniu zostały pominięte te sprawy, które znalazły miejsce w innych częściach rocznego sprawozdania z działalności PTG.

Józef Oberc